

Atmosfera sensible

Joan Climent
Poemes a l'alegria
CEIC Alfons el Vell / Junta Local
Fallera de Gandia / A. C. Premi Iaraní
Gandia, 2005
94 pàgs.

Allunyat de modes i seguicis, aposentat dins els mollons de la ciutat de Gandia, Joan Climent acreix el fecund imaginari del seu món oníric i literari, creat al llarg d'una intensa trajectòria poètica. L'escenari urbà de Gandia actua de paradigma d'un món obert i senzill que interactua mediàticament i comunicativa a la recerca de l'harmonia i de la bellesa. Un espai viscut, essencialment local, expressió poètica de l'anhel climentia. Joan Climent presenta un poemari que recrea els camins lírics suara recorreguts a partir d'un angle estel·lar sorprenent. La represa dels temes habituals —el pas del temps, el territori, la memòria, l'encís assossegat— es fa, però, amb un aire de desimbolta lentitud.

Poemes a l'alegria es divideix en tres seccions. La primera part, «Haikus de les festes de març», integra quatre haikus distribuïts en dos poemes. Els dos haikus inicials que obrin el llibre, íntims, sobris, són dedicats a la seua filla Marilín; els dos segons, a manera de pòrtic, avancen el tema a desenrotllar i prossegueixen l'estil clàssic de l'autor. A la segona part, «Paratges de la ciutat», s'inclouen les composicions que el poeta ha creat de 1997 ençà, fruit d'una col·laboració anual amb el llibret de falla d'una comissió gandiana. Així, a desgrat de l'encàrrec festiu, a poc a poc assistim a una recreació del territori ciutadà, revestit d'unitat per adobar el terreny a l'escudella del record. Com la seqüència de les tesselles d'un mosaic, amb una visió superadora de l'estretor del camp on es mou, el poeta ordeix poema a poema l'espai urbà, remembrat, de Gandia. Als versos, les concises paraules del poeta atenyen un pols estrany, com una mena de combat dialèctic establert amb el temps que s'esgola inexorablement. Malgrat l'obligació

admesa, dins el llibre subjau un projecte unitari, ferm, que l'impregna de dalt a baix i el dota de coherència i vigor.

El laconisme de l'estrofa voluntàriament adoptada és un esperó per a la veu del poeta que, lluny de veure's constret, dissipa els dubtes i obri l'essència destil·lada dels seus mots, més mesurats que mai. Climent construeix els versos amb quietud condensada: «Unes façanes / diuen el passat». Amb poques paraules evoca el passat històric de cada indret, com les dedicades al carrer Major, vertader cor de la ciutat ara mateix: «Aquesta via / era el camí dels segles». Deturem un moment l'anàlisi per observar la subtileza metafòrica amb què es refereix al pas del temps. En ocasions, dubtem si aquest no serà el vertader *leitmotiv* de l'obra climentiana, atès que amera delicadament tota la seua producció lírica.

Delineat l'espai urbà on romp la festa, al segon apartat, «Tankas del protagonisme», el poemari s'aboca a la festa fallera. Tot i això, el poeta defuig el tòpic i la descripció estricta per recrear, en set tankas, cada moment des d'una bella abstracció: «El dia d'enou / té rames de flor blanca». A la tercera i última part, «Les celebracions», es revelen les laborioses i delicades labors que exigeix la dedicació a la festa de les Falles. Són petits espais poemitzats, terreny humil, d'inconsciència diària. Tot i això, hi és present l'expansió dels indrets, la crònica vital, necessària, amb aquell encant de les coses anònimes, a penes suggerides: «La faula va al cantó / on espera la música».

Tot es fa present davant els sentits: els carrers, les figures, els paratges... Amb un to celebratori ensems que malenconiós el poeta contempla amb mirada blanca l'espai de la seua memòria, i la dels altres. Fidel a l'estètica mantinguda contra el temps, Climent ateny un elevat grau de depuració poètica. Una concepció poètica assumida que cerca el valor expressiu del mot per acostar-nos, a través d'ell, a una realitat profundament estimada pel poeta, una experiència oferta en petites xicres cerimonioses.

Amb motiu del traspàs de Joan Climent, el CEIC Alfons el Vell edità, dins els «Quaderns Comarcals» del centre, el parlament que el seu director pronuncià durant l'acte de nomenament de fill adoptiu de la ciutat.

«Pena, penita, pena»

Lliris Picó
L'olor dels crisantems
Premi de narrativa Ciutat d'Elx 2004
Col. «Narratives» 3i4, 76
Tres i Quatre, València, 2005
136 pàgs.

Joan Iborra

La història d'una xicota de casa bona, casada amb un metge oportunista amb qui té un fill i que porta una vida de luxe al seu àtic de 200 metres del centre d'Alacant. Un dia comença a beure per tal d'ofegar les frustracions i no sucumbir a la buidor d'una existència insulsa. Açò és, si fa no fa, el que explica la contraportada de la novel·la guanyadora del premi de narrativa Ciutat d'Elx 2004, *L'olor dels crisantems*, de Lliris Picó. Hi assistim, doncs, al drama d'un esquinçament interior: Camil·la, una persona deprimida, que viu d'esma, víctima de la sobreprotecció i, alhora, de la indiferència. A la fi del periple, però, la crisàlide traurà el cap en forma de dona madura, exalcohòlica i capaç, ara ja, de prendre decisions d'envergadura. Llàstima que, en ocasions, aquest plantejament argumental només funcione com a teló de fons. I de la història, què se'n fa? Un carnaval de *pijos* alacantins, entre els quals deambula l'ànima en pena de Camil·la. Tret d'ella i del seu salvador, el llibreter Abel, la resta de personatges són repugnantment falsos, mundans i cíncics. Ho són d'una manera grotesca, sense matisos: esquemàticament insuportables o insuportablement esquemàtics. Potser, en aquest sentit, s'hauria d'entendre el treball de documentació de l'autora per descriure el cercle de classe alta alacantina: La Coste, BMW, Pierre Cardin, Carolina Herrera, els llibres d'autoajuda, etc. La protagonista, però, no s'adiu massa bé a aquest ambient de perfums i festes d'alt estànding, ja ens ho diu el narrador que «no li agraden els excessos i pensa que gastar-se més de 500 euros en un vestit per a una nit és un pecat, amb els